

عن علي بن الحسين عليه السلام قال:

﴿لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُوهُ وَ لَوْ يَسْفِكُ الْمُهْجَ وَ خَوْضُ اللَّجَجِ﴾

الكافي، جلد ۱، صفحه ۳۵

امام خامنه‌ای مدظله‌العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

رابطه تشبیه با تقیید

شناسنامه مطلب	
e-b-36	کد مطلب
بلاغت / اطلاق و تقیید	موضوع
بلاغت / تشبیه	موضوع مرتبط
علمی / ادبیات عربی / بلاغت / کمک آموزشی / جواهر البلاغة / مثال و تطبیق	رده
تشبیه، تشبیه مفرد به مفرد، تشبیه مرکب، تقیید، مفهوم مخالف، مفهوم وصف	برچسب
این فایل برداشت و مقایسه‌ی زیبایی است بین مبحث تشبیه در بلاغت با بحث مفهوم مخالف وصف در اصول توسط برخی از طلاب گرامی همراه استدراک‌ی از حجة الاسلام آقای عبدالاحد قراری در پاورقی	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نُمُو

nomov.ir

تشبیه مفرد به مفرد ملازم با تقييد است؛ مانند اینکه گفته شود: «زید کالاسد» در اینجا «زید» به اشیاء زیادی شباهت دارد لکن از بین این اشیاء به «اسد» تشبیه شده و اطلاق آن به وسیله «کالاسد» مقید شده است. بنابراین تقييد، لازمه‌ی تشبیه مفرد به مفرد است.

البته تقييد در آن به معنای انتفای همه‌ی شباهت‌ها جز شباهت مذکور نیست و این مانند آن است که گفته شود «اکرم العالم العادل» که قید «العادل» هرچند حمل بر تقييد می‌شود لکن دلالت بر حصر ندارد به این معنا که اگر عدالت وجود نداشت حکم اکرام به‌طور کلی منتفی است بلکه ممکن است به دلیل اوصاف دیگر حکم اکرام وجود داشته باشد.^۱

البته گاهی نیز دلالت بر تقييد ندارد؛ به‌عنوان مثال در آیه شریفه‌ی: «وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ» البقره: ۱۳ مقصود، تشبیه جمله به جمله است و در مقام ترغیب و پذیرش امر است نه این که ایمان را مقید به ایمان ناس کرده باشد.^۲

۱ - تشبیه، دقیق نیست زیرا در زید کالاسد تشبیه یک رکن از ارکان اسناد است اما در اکرم العالم العادل، العادل قید زائد بر حکم است.

۲ - تفسیر القرآن الکریم؛ الخميني، السيد مصطفى، جلد: ۳، ص ۴۶۳